

פרופסור אסא כשר, יהודי דתי ומומחה לפילוסופיה של המוסר, מביע את דעתו על מילחמת הלבנון, טוהר-הנשק, אש"ף, אר"ל שרון ומנחם בגין, ומסביר את יחסו לדת

אני נוסה לחשוב שהראש
המעוות של ראש-
המשלה המציא את
המושג „חיות דו-רגליות“,
אך יתכן שזה מחוכנן

מילים כמו „חיות דו-
רגליות“ ו„קני מחבלים“
הן בלתי-נסבלות,
סמנים של המישורים
הגרועים ביותר

המילחמות שאנו
נלחמים בהן יש בהן
תערובת טראגית
של הגנה עצמית
וחוקפנות בלתי-מוצדקת

ראיינה שרית ישי

פייס שקיבל פקודה
להפציץ עיר עם ריכוזי
אוכלוסין חפים-מפשע,
היה צריך לעשות כל
מאמץ לסכל התוכנית

כאשר מדובר בפגיעה
בצד שלישי, חף מפשע,
שלא להגנה עצמית, זהו
הזמן להגייד: אין אני
יכול לבצע פקודה זו

אני לא מבין איך
סופרים רק אבידות
ישראליות ולבנוניות,
ומתעלמים לגמרי
מאבידות פלסטיניות

מהתי-צוריקים

לסרב לפקודה?

כאשר מדובר על מוסר, מדובר על נור-
מות מחייבות. אולם כאשר מדובר על
קונפליקט, הצדדים מעוניינים לפתור את
הקונפליקט בצורה הוגנת, הם חייבים ל-
הפעיל את הנורמות לגבי סיטואציה מיל-
חמה.
● איך שתי המידים, מוסר ו-
מילחמה, עוזות בקנה אחד?
בכל סיטואציה של קונפליקט יש לש-
אול מה מותר לעשות ומה אסור. למשל:
אני חושב, שברור כי בכל סיטואציה של
קונפליקט, אשיג את מסרתי בכל מחיר-
לא חשוב במה זה כרוך.

הוא טוען כי תותחנים אינם שומרים
על טוהר-הנשק. הוא משווה את זכויותיו
ההיסטוריות של העם היהודי לזכויות
העם הפלסטיני, וטוען כי אותו סעיף
באמנה הפלסטינית, הקובע כי אין עם
ישראלי, סימטרי לסענה שאין עם פלס-
טיני.
אסא כשר מתנגד למילחמה בלבנון,
טוען שהיא בלתי-מוסרית.
● פרופסור כשר, האם קיים
מוסר מילחמה?

דתי. הוא שומר מיצוות, המתעב פטי-
שיוס ואינו מייחס חשיבות למקומות
קדושים. באמצע שנות ה-70 הסיר אסא
כשר את הכיפה מראשו, לאות מחאה
על כי הכיפה מזוהה עם גוש-אמונים,
שבו הוא רואה אחראי למתן הלגיטי-
מציה לשינאת הערבים.
אסא כשר מתעלם לחלוטין מכל ה-
מיפלגות הדתיות. יש לו דעות ברורות
בתחום המוסר, שהוא תחום ההתמחות
שלו. הוא אינו מהסס להגיד כי טייסי
חיל-האוויר היו צריכים לסרב פקודה,
כאשר הבינו מה הם הולכים לעשות.

פרופסור אסא כשר נחשב כוכב עולה
באוניברסיטת תל-אביב. הוא מכהן כ-
ראש החוג ללימודים כלליים, והרצאותיו
בפילוסופיה נחשבות פופולריות ביותר.
האולמות שבהם הוא מרצה כמעט תמיד
גדושים בסטודנטים ומאזינים הבאים
לשמע את הפרופסור הצעיר.
אסא כשר עלה לארונה לכותרות,
כאשר כינס, ביחד עם פרופסור ישעיהו
ליבוביץ', הפרופסור דן מירון והמשורר
נתן זך, מסיבת-עיתונאים נגד המילחמה
בלבנון.
כמו ליבוביץ' גם פרופסור כשר הוא